

Kaasamise hea tava Jõgeva vallas

Kaasamise õnnestumise võti on valitsuse, ametnike ning kogukonna eestvedajate omavahelistest kokkulepetest kinnipidamine. Kaasamise hea tava järgimine peab olema kõigi osapoolte tahe, nii on see püsiv võimu, valitsuse ning kogukonna eestvedajate vahetumisel.

Jõgeva valla kaasamise heast tavast lähtuvad oma igapäevases töös vallavalitsuse juhid, ametnikud ja teenistujad. Kaasamise hea tava annab suunised kogukondadele omavalitsuse infovahetuse mõistmiseks ning otsustusprotsessides osalemiseks.

Info jagamise viisid vallavalitsuses

- Vallavalitsus jagab infot veebilehel, valla äpis, sotsiaalmeedia kanalites (Facebook ja Youtube), vallalehes ning infokirjas.
- Suurema avaliku huviga teemadel avaldatakse pressiteade.
- Suhtlemine on lihtsa ja selge keelekasutusega, poliitiliselt kallutamata ja tasakaalustatud.
- Vastavalt info iseloomule valitakse sobiv kanal või kanalid selle edastamiseks.
- Kõik vallavalitsuse töötajad annavad asjakohast informatsiooni oma valdkonnas. Kui vastamine ei kuulu töötaja pädevusse, leitakse inimene, kes küsimusele vastust teab.
- Päringutele, pöördumistele ja teabenõuetele vastatakse nii kiiresti kui võimalik. Kui vastamine võtab eeldatust rohkem aega, antakse sellest küsijale teada.

Info jagamise viisid volikogus

- Volikogu istungite toimumise ajad on avaldatud Jõgeva valla veebilehel, istungid on avalikud ja reaalselt jälgitavad VOLIS keskkonna kaudu ning valla Youtube'i kanalil. Istungite salvestused on ka järelevaadatavad.
- Volikogu istungil tutvustatakse eelnõusid lühidalt ja arusaadavalt.
- Eelnõud, mis on seotud suure avaliku huvi või kodanike igapäevaelu oluliselt mõjutavate teemadega, avalikustatakse ettepanekute ja tagasiside kogumiseks valla veebilehel, materjalidega on võimalik tutvuda ka valla teenuskeskustes.

Info jagamise viisid kogukonnas

- Kõige olulisem on kogukonnas kogukonnaliikmete omavaheline suhtlemine
- Teadetetahvlid alevikes ja külades
- Rahvakoosolekud
- Huviringid, saunaklubid, hobid ja harrastajad
- Kogukonnaüritused
- Sotsiaalmeedia kogukondade kontod
- Otsepostitus postkastidesse, e-kirjad või SMS-id

Kuidas olla kaasatud?

- Vallas toimuvad kogukondade kokkusaamised ja erinevad avalikud arutelud, kuhu on oodatud kõikide kogukondade ja vabaihenduste aktiivsed esindajad.

- Kaasav eelarve annab kohalikule kogukonnale võimaluse osaleda eelarve kujundamisel.
- Valla arengukava, valdkondlikud arengukavad ja eelarvestrateegia koostatakse koostöös huvigruppide ja valla elanikega.
- Planeerimise valdkonnas on kõigil huvilistel võimalik kaasa rääkida üldplaneeringu ja detailplaneeringu koostamise ning projekteerimistingimuste avatud menetluses.

Kaasamise viisid ja põhimõtted

Kaasajaks võib olla omavalitsus, kogukond, asutus vms. Inimesi kaasatakse siis, kui otsus või protsess puudutab elukeskkonda ja mõjutab igapäevaseid tegevusi. **Kaasamine peab andma inimestele võimaluse otsust või protsessi mõjutada.**

Iga valitsuse otsus või olukord ei nõua lahendamiseks kaasamist. Enne kaasamisprotsessile hoo sisse lükkamist, tuleb välja selgitada otsuse mõju ja kaasamise vajadus. Mõnikord piisab, kui kohalik omavalitsus oma elanikke plaanitavatest tegevustest **informeerib**. Sel viisil anname huvirühmadele ja vallaelanikele teada õigusaktidest või plaanitavatest otsustest. Informeerimist kasutame siis, kui on vaja teha muudatusi, mis on möödapääsmatud või väheolulised. Näiteks õigusakti viimine seadusega kooskõlla. Kuna seaduse muudatusi ei saa vaidlustada, ei teki vajadust arutada õigusakti eelnõud laiemalt. Samas peab info muudatustest olema kättesaadav ja arusaadav.

Kui vallavalitsus või kogukond vajab sisendit valdkonna küsimustes või tagasisidet pikema protsessi tööloikudes, siis **konsulteeritakse** oluliste osapooltega. Initsiatiiv ja kontroll on teema püstitajal, kes otsustab, kellega, kui palju konsulteerida ning mida sellest arvesse võtta. Konsulteerimise käigus küsime tagasisidet näiteks kavandatavale eelnõule või selle muudatusele. Sõnastame küsimused, millele ootame arvamusi, seisukohti ja ettepanekuid. **Konsultatsioonideks** korraldame kohtumisi, avalikke arutelusid, intervjuusid, küsitlusi, teeme uuringuid ja analüüse ning kaasame eksperte valdkondlikes otsustusprotsessides.

Otsuste tegemisel võimalikult erinevate osapooltega arvestamiseks **kaasame** huvigruppe ja avalikkust. Lähtume põhimõttest, et kaasame neid, keda otsus puudutab või võib puudutada ja kes on teada andnud, et on valmis protsessis osalema. Kaasatavate ring sõltub olukorrast ning eesmärgist või küsimusest, millele on vaja saada vastus. **Kaasamiseks** korraldame kohtumisi, avalikke arutelusid, töötube, ettepanekute kogumist erinevate kanalite kaudu, intervjuusid, küsitlusi, uuringuid, otsepöördumisi ning ajurünnakuid. Kaasamisüritusel kõlanud olulisemad kokkulepped ja otsused pannakse kirja ning avalikustame need valla veebilehel.